

Albumi za razglednice in fotografije so najlepše slikovnice, vezane z vašimi spomini! Ohranite si vse razglednice in fotografije v albumih! Pridite pogledat našo zalogo v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Prizadevajmo pa si, da bo naše duhovno življenje in mišljenje odgovarjalo onim naukom, ki jih je učil kot novocerkovski kaplan in lavantinski škof.

Lageri (taborišča) smrti v sovjetski Rusiji.

Kaznjenci kot vprežna žival.

Dvajset kilometrov od nekdanjega Soloveckega samostana je oddaljena »Ovsjanka«, kazenska komandirovka za kaznjence. Odtodi pride le malokdo živ. Tja pošiljajo take, ki se v eni ali drugi stvari pregrešijo. Kisselev-Gromov piše, da je bilo v nekem slučaju več kaznjencev tja poslanih, a 65 »hudobnežev« je ostalo, ker so bile tam vse barake prenapolnjene. Te kaznjence so uporabili kot vprežno živino.

Glavna zaloga živil za te kraje je v prostorih nekdanjega samostana; od tam se pošiljajo na vse komandirovke na Soloveckih otokih. Ker pa Čeki vedno primanjkuje konj, so na mesto njih te »hudobneže« porabili za vprežno živino.

»Sovražniki sovjetske oblasti« so dobili komat okrog vratu, zapregli so jih v sani, dali so jim kočijaža moralca Burak in — vprega za dovoz je bila gotova.

Vsako jutro rano je prevzel Burak v centralnem skladišču števil 1 živila, katera je naložil na svoje »konje« in sani oziroma voz je oddrdral med klici: ena, dve, tri v razne komandirovke. »Konji« so morali vsak dan prevoziti po 35 km in sicer 17—18 km tja in ravno toliko nazaj.

»Ali vaši konji dobro delajo«, so poizvedovali čekisti pri kočijažu Burak? »No že gre, sicer se spodtikajo, a vlečejo vendarle,« »jih moraš pač s palčko malo potipati. Ti ljudje morajo postati popolni proletarci.« Tri mesece so morali vlačiti sani ti kaznjenci, tri mesece jih je poganjal Burak s palico. Pozneje, ko je bil na »Ovsjanski« prostor, so jih seveda poslali tja, kjer so v jami Vanjka Potapova kmalu našli večni pokoj...

Kaj store kaznjenci proti surovemu ravnanju čekistov, ki se dan na dan dogaja? Za veliko večino kaznjencev je značilna potrpežljiva udanost. Rus je sploh zelo potrpežljiv in veliko prenaša. Le tu in tam, ker je mera že preveč polna, se izraža jeza v krepkih in ostrih izrazih. Rus je tudi iznajdljiv in si skuša svoj položaj izboljšati na razne načine in sicer s podkupovanjem (z denarjem in dragoceno-stmi), s hinavščino, s prilizovanjem in lažje ženske s tem, da prodajajo svoje slo. Do odprtega boja moža z možem, s sekiro, revolverjem ali drugim orožjem pride malo kdaj. Tudi beg se malokdaj posreči. Pozimi l. 1930 pa je vendar nastal velik upor. V 28 komandirovkah se je vsaj polovica kaznjencev uprla in niso hoteli iti na delo. Čekisti so škripali od jeze, a kaj so hoteli storiti? V vsaki komandirovki je bilo okrog 200 upornikov,

a le 8 do 12 čekistov. Telegrafirali so v Moskvo po navodila. In od tam je prišel odgovor: Vsi voditelji upora in vsi, ki nočejo iti na delo, se naj postrele vpricho drugih kaznjencev. Odlok sta podpisala jud Kerschel Jehuda (Jagoda) in G. Bokij. Vse se je po naročilu zgodilo. Od tistega časa čekisti skrbno pazijo, da v nobeni komandirovki ni skupaj večjega števila bivših tovarniških delavcev ali bivših komunistov, ker ti so proti čekistom najbolj predrzni.

Poslednje vesti.

Politične novice v drugih državah.

Francoska vlada dobila v parlamentu zaupanje. V francoski zbornici se je vršilo 6. dec. bojno glasovanje glede odobritve politike Blumove vlade. Parlament je izrekel vladi zaupnico s 350 glasovi proti 117. Za zaupnico so glasovali pristaši vladnih strank razen komunistov, krščanski demokrati in velik del desničarskega centra.

Resne vesti o odstopu angleškega kralja. Med političnimi vestmi poročamo, da je zašel angleški kralj Edvard VIII. radi zahteve po ženitvi z gospo Simpsonovo v mučen položaj, ker je proti tej zakonski zvezi kraljevska hiša, parlament in vlada. Po zadnjih vesteh je odločitev padla in bi naj bil kralj že odstopil.

Domače novice.

Skladatelj E. Adamič umrl. V ljubljanski bolnici je umrl 6. decembra v starosti 59 let eden najbolj plodovitih slovenskih skladateljev g. E. Adamič, profesor glasbe. Rajni se je rodil leta 1877 na Dobrovi pri Ljubljani, kjer je bil oče nadučitelj. Adamič je študiral učiteljske in se je ves posvetil glasbi. Zapustil nam je nad 300 lastnih skladb. Slava njegovemu spominu!

Požar povzročil v usnjarni pol milijona Din škode. V Mokronogu na Dolenjskem je povzročil ogenj v Kalinovi usnjarni pol milijona Din škode.

Hiša je pogorela posestniku Ivanu Detičeku na Stanovskem pri Poljčanah. Pogorelec sumi, da mu je podtaknil ogenj neznanec, kateremu je odrekel prenočišče.

Vlomljeno je bilo v noči v Poljčanah v trafikko pri kolodvoru. Neznanec je odnesel za 750 Din cigaret in nekaj tobaka.

Obsodba radi uboja. Dne 5. decembra je bil obsojen v Mariboru na 4 leta strogega zopora 21letni Vincenc Špandl iz Loškega vrha. Špandl je zabodel z nožem v trebuh 13. oktobra t. l. v Oseku pri št. Lenartu v Slov. goricah Antona Majerja, ki je drugi dan v bolnici podlegel poškodb. Obtoženi in obsojeni je pri obravnavi vse priznal z izgovorom na silobran.

Prireditve.

Kapela pri Slatini Radencih. Bralno društvo pri Kapeli naznanja, da se vrši redni letni občni zbor v nedeljo 13. decembra popoldne v šolskih prostorih.

Zakot pri Brežicah. V nedeljo 13. decembra, ob treh popoldne bo gostovalo pri nas Prosvetno društvo iz Artič pri Brežicah z igro »Podrti križ« v štirih dejanjih, v Gasilskem domu. Med odmorom bode gostovalo tamburaško društvo »Sloga«.

Loče pri Poljčanah. Morda mislite po svetu, da pri nas spimo spanje pravičnega. Kaj še! Gibljemo se, kakor se v tej krizi pač da. Sedaj, ko so občinske volitve za nami, se bomo pa vrgli na prosvetno polje. V nedeljo 13. t. m. že imamo po večernicah v kaplaniji ustanovni občni zbor našega novega katoliškega prosvetne-

ga društva »Slomšek«. Je pač začetni treba. Vabimo v društvo vse dobromisleče in katoliški prosveti naklonjene Ločane: može in žene, fante in dekleta. Lepa armada se nas mora zbrati, da bo okrog našega novega prosvetnega ognjišča toplo. Ustvariti si mislimo tudi knjižnico, da nam ne bo v dolgih zimskih večerih dolgčas. Seveda nam bo primanjkovalo prostorov, a zaenkrat bomo gostovali v kaplaniji. Gradili pa bomo po Slomškovih načelih: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi Vam ključ do zvečičanske narodne omike. In še po narodnem pregovoru: kamen do kamna palača, zrno do zrna pogača. Na občni zbor smo povabili tudi govornika iz Konjic ter sosedna društva, da nam dajo korajže. Toda ne pri kozarcu rujnega vinca, kožu in nožu, ampak z uma svitlim mečem. To bo veselja ta dan med nami, pridite še vi, da nas bo več. Na svidenje!

Dopisi.

Sv. Ana v Slov. goricah. Proslava 1. decembra državnega praznika zedinjenja je bila tudi pri Sv. Ani v Slov. goricah. Slovenske gorice še niso videle takšne prireditve, kot je bila na predvečer narodnega zedinjenja na najrazglednejši točki Slovenskih goric pri Sv. Ani. Vršil se je spreved z bakljami, ki ga je organizirala tukajšnja občinska uprava občine Ščavnica pod načelstvom župana Jožefa Spindlerja. Spreveda se je udeležilo skupno 1500 ljudi: člani prosvetnega in gasilskega društva in mnogo občinstva. Spreved, ki se je pomikal z gorečimi bakljami po vasi Sv. Ana, je opazovala z raznih krajev Slovenskih goric množica ljudstva, ker je bil viden zelo daleč čez avstrijsko mejo. Ljudstvo je med sprevedom navdušeno vzklikalo kralju in našim narodnim voditeljem, predvsem g. dr. Korošcu. Po končanem sprevedu je sledilo javno zborovanje na trgu pred cerkvijo sv. Ane. Govorili so: župan Jožef Spindler, g. dekan Franc Gomilšek in domači g. župnik Konrad Šeško. Po zborovanju je godba zaigrala državno himno »Hej Slovani« in množica se je razšla. Ta prireditev pa ostane vsakemu udeležencu v spominu, ker Slovenske gorice kaj takšnega v takem obsegu še niso videle.

Sv. Ana v Slov. goricah. V številki »Jutra« z dne 1. t. m. je bil objavljen slavospev prejšnjemu občinskemu zastopu občine Sv. Lenart. K temu dopisu nekaj pripomb. Občinski posli se niso sami izročili, marveč so se morali izročiti. O pomaganju premožnemu kakor siromašnemu bi mnogoteri lahko kaj povedali, zlasti tisti, ki jim fazani požro vse prideleke. Kar se tiče nprave cest, drevoreda itd., bi bilo treba povedati, da se s tujimi rožicami lahko vsak venča. Kdo se je trudil, ve vsak. Sploh pa smo mišljenja, da z občinskim denarjem ni ravno težko kaj narediti v korist ali v nekorist občine. To bi lahko potrdil in pojasnil bivši večletni delovodja. O tem, da se je občini priskočilo na pomoč z znatnimi zneski, javnost dosti ne ve. Elektrifikacija Sv. Lenarta je sicer lepa, a ima to slabo stran, da luč tam, kjer bi morala goriti, ne gori in da je silno draga.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Eobnenje topičev in spuščanje raket na večer 2. decembra so naznanjali, da slavi naslednjega dne Plateisova hiša na Ročici izreden praznik. V krogu svoje družine je obhajal hišni gospodar svoj god in 80letnico rojstva. Sinovi so mu priredili v tamburaškem zboru podoknico, nakar so mu vsi otroci in domači k temu jubileju iskreno čestitali. Naš jubilar se je rodil 17. decembra l. 1856 kot sin strogo katoliških kmečkih staršev v Polički vasi pri Jarenini. Ze v zgodnji mladosti se je navduševal za vse dobro in plemenito, pred vsem pa se je odlikoval kot iz-

redno dober gospodar. On je res korenina stara kova, pristni katoliški značaj, kakoršnih je danes malo. Dobra knjiga mu je bila neprestana učiteljica in vodnica v političnem in tudi v gospodarskem položaju. Že od mladosti je velik prijatelj dr. Koroščeve ideje, za katere je in se še neprestano bori zanje. Kot 80letnik se je letos že udeležil občinskih volitev ter oddal svoj glas pristnemu, zavednemu pripadniku g. dr. Korošca (stranke JRZ). Kakor povsod drugod, ima tudi v občini neštete zasluge. 40 let je bil občinski odbornik in večkrat občinski svetovalec. Njegova beseda se je povsod uveljavljala. V negovo hišo zahajajo številni naši katoliški listi in časopisi. Že sam »Slovenski gospodar« ga obiskuje nad 50 let. Zato mu vsi, zbrani okrog njega, želimo učkati še 90letnico!

Šmarje pri Jelšah. Šmiklavški mežnar Križnik Franc se je koncem novembra v svojem 73. letu nenadoma od nas poslovil in v večnost preselil. Dne 21. novembra je še pridno pomagal pri sosedu Kokotu v Sotanjskem ter se zvečer napolnil proti domu v spremstvu domačega fanta, ki mu je svetil. Pa kmalu je tega odsvolil z besedami, da mu je nadaljna pot že itak dobro znana. Toda fant še ni prekorajčil domačega praga, pa ga je že prestrašil močen krič z miklavške strani. Kokotovi so takoj zaslutili nesrečo in zbežali za mežnarjem. Pa ne daleč; našli so ga že mrtvega, z razbito glavo, v novem neograjenem vodnjaku, kamor je zašel in padel. Milo so blagemu rajnemu prepevali farni in podružnični zvonovi v zadnje slovo kakor v zahvalo, da je z njimi vernike tako redno vabil k molitvi in službi božji ter v družbi z »Vrtoškimi Tončemi« z mojstrsko lepim trijančanjem povelečeval praznike in razveseljeval domačine in romarje. Vseskozi pošten in za vsako delo vporabni mož je bil vzor zvestega cerkovnika in vsakdo mu je rad kaj položil na krožnik ali v skrinjico, ko je ob nedeljah in praznikih zbiral za različne cerkvene potrebe. Zato so mu pa hvaležni farani pripravili prav lep pogreb in smo prepričani, da se ga tudi v molitvah spominjajo in mu želijo pokoj pri Bogu in luč nebeško!

Teharje. V petek 27. novembra se je smrtno ponesrečil v gozdu pri žaganju drv 18letni tovarniški delavec železarne v štorah Oberžan A. iz St. Lovrenca pod Prožinom. Velik hloed se je zavalil preko njega in mu zadal težke no tranje poškodbe, katerim je po triurnem hudem trpljenju podlegel. Zapušča mater vdovo in dve mlajši sestri, katere je s svojim zaslužkom v tovarni preživljal. Dragi Lojze! V najlepšem cvetu svoje mladosti si nas zapustil. Nikdo ni mogel misliti, da bo tvoja življenjska pot tako kratka in tvoje zadnje ure potekle v tako težkih bolečinah. Ko si v teh bolečinah zdihoval,

Duhovne vaje za dekleta. Dogovorno s kn.-šk. ordinariatom in z njegovo odobritvijo se vršijo tudi letos ob božičnih praznikih pri oč. šolskih sestrah v Mariboru duhovne vaje za dekleta in sicer od 27. do 31. decembra. Duhovne vaje bo vodil letos gospod p. Tomc D. J. Prijaviti se je treba do 20. decembra pri domačem g. župniku, ki naj blagohotno vpošlje potem prijave na kn.-šk. ordinariat. Prijavijo naj se dekleta v starosti od 16. do 35. leta in sicer iz dekanij: Sv. Lenart v Slov. goricah, Maribor desni breg, V. Nedelja, Zavrče, Ljutomer, Vuzenica in Marenberg. Prehrana za štiri dni znaša 40 Din, prinesejo pa naj dekleta s seboj posteljno preobleko. Za dekleta iz drugih dekanij se bodo vršile duhovne vaje po Novem letu na Betnavi pri Mariboru; vodil jih bo g. Oberžan.

so tvoje telesne moči pojemale in tvoj zadnji vzdih je bil: O moj Jezus! Ko so te prenesli v reševalni avto, si postal mirnejši in nisi se zmednil za okoli stoječe, ker tvoj pogled je bil uprt navzgor k Onemu, ki si ga v svojem vzdihljaju poklical, da se je duša z Njim pogovarjala, in tvoje ustnice pa so šepetale: O moj Bog, ti in vsi moji grehi . . . Ker si bil cel čas svojih smrtnih bolečin pri popolni zavesti, je bil prav gotovo tvoj pogovor z večnim Sodnikom končan z odpustanjem, katero podeli, če ga prosimo. Ko te je avto odpeljal proti bolnici v upanju, da se vrneš nazaj ozdravljen, so tvoji dragi doma molili rožni venec, a tvoja duša se je že med prevozom v bolnico in molitvijo rožnega venca preselila v večnost.

Za JRZ zmagoviti zaključek občinskih volitev v Sloveniji.

Zadnje nedeljo so se vršile občinske volitve v 76 občinah Slovenije. Dasiravno so se združili proti JRZ vsi od nacionalistov do komunistov, je vendar sijajno zmagala. V naslednjem prinašamo izide:

Na Štajerskem.

Okraj Ptuj:

Grajena: 665, 244 (36.7%), JRZ 244 (18).
Rogoznica: 604, 366 (60.6%), JRZ 185 (15), skupna opozicija 181 (3).
Majšperk: 616, 470 (76.3%), JRZ 329 (16), skupna opozicija 141 (2).
Osluševci: 417 289 (69%), JRZ 275 (18), opozicija 14 (—).
Sv. Miklavž: 611, 304 (49.8%), JRZ 304 (18).
Slovenja vas: 449, 259 (57%), JRZ 259 (18).
Sv. Andraž v Slov. goricah: 372, 291 (78%), JRZ 206 (16), skupna opozicija 85 (2).

(Opomba: Prva številka pomeni število volilnih upravičencev, druga volilne udeležence, v oklepajli število odbornikov.)

Okraj Celje:

Dramlje: 439, 365 (83.1%), JRZ 176 (3), sk. opozicija 189 (15).
Sv. Jurij pri Celju-trg: 187, 140 (74.9%), JRZ 140 (18).
Sv. Jurij pri Celju okolica: 1104, 705 (63.9%), JRZ 705 (24).
Nova cerkev: 533, 329 (61.7%), JRZ 210 (16), skupna opozicija 119 (2).

Polzela: 532, 405 (76.1%), JRZ 405 (18).
Petrovče: 822, 549 (66.8%), JRZ 376 (16), skupna opozicija 173 (2).
St. Pavel pri Preboldu: 749, 535 (71.4%), JRZ 210 (2), skupna opozicija 225 (16).
Tabor: 523, 351 (67.1%), JRZ 351 (18).
Velika Pirešica: 630, 303 (48.1%), JRZ 303 (18).
Vransko: 787, 619 (78.7%), JRZ 379 (16), sk. opozicija 240 (2).
Vojnik okolica: 588, 449 (76.3%), JRZ 228 (15), skupna opozicija 221 (3).

Okraj Laško:

Hrastnik-Dol: 2048, 1346 (65%), JRZ kompr, 1346 (30).
Trbovlje: 4545, 2666 (58.7%), JRZ 784 (3), JRZ kompromisna 16 (—), skupna opozicija 1366 (33).

Okraj Slovenjgradec:

Slovenjgradec: 354, 323 (91.3%), JRZ 172 (15), skupna opozicija 151 (3).
Šoštanj okolica: 618, 406 (65.7%), JRZ 406.
Velenje: 821, 490 (59.7%), JRZ 377 (22), sk. opozicija 113 (2).

Okraj Ljutomer:

Veržej: 391, 296 (75.7%), JRZ 256 (18), sk. opozicija 40 (0).

Okraj Konjce:

Konjce trg: 379, 343 (90.8%) JRZ 166 (3), skupna opozicija 177 (15).

Okraj Maribor levi breg.

Sv. Benedikt: upravičencev 524, 363 (69.2%), samo lista JRZ (18).
Ščavnica: 734, 547 (74.52%), JRZ Spindler 356, opozicija 191.
Jurovski dol: 767, 536 (69.75%), JRZ Rošker 330, opozicija 206.
Crkvenjak: Samo lista JRZ.

Na Kranjskem.

Okraj Ljubljana:

Dobrova: JRZ 18.
Dol: JRZ 17, skupna opozicija 1.
Dolsko: JRZ 17, opozicija 1.
Grosuplje: JRZ 17, opozicija 1.
Podgorica: JRZ 16, opozicija 2.
Preserje: JRZ 15, opozicija 3.
Račna: JRZ 18.
Rudnik: JRZ 3, opozicija 15.
Slivnica-žalna: JRZ 17, opozicija 1.
Šmartno pod Šmarno goro: JRZ 21, opoz. 3.

Šaljivi vlomilci.

Trije vlomilci so obiskali v Budimpešti ponoči trgovino Munk, navrtali železno blagajno, pa niso našli v njej niti pare, ker jemlje lastnik vsak večer vs denar s seboj. Ta neuspeh jih pa očitno ni preveč užalostil, kajti na pisalni stroj so napisali Munku pismo, ki so ga položili v prazno blagajno: »Dragi g. Munk, res smo se začudili, da vam gre tako slabo, toda slabo gre tudi nam. Predstavljajte si: če bi povsod naleteli na take blagajne, bi morali prosjačiti. Zakaj smo se tako trudili? Z največjim spoštovanjem trije prijatelji.«

Knjige Cirilove knjižnice:

(Nadaljevanje.)

Meško Ksaver: Na poljani.
Roman. Str. 176. Broš. 25 Din, vez. 38 Din.
Meško Ksaver: Črtice.
Str. 174. Cirilova knjižnica, 68. zvezek. Broš. 14 Din, vez. 24 Din.
Nevery R.: Duhovnik s krvavo haljo.
Irska povest. Priredil Fr. Kolenc. Str. 114. Cirilov knjižnica, 85. zvezek. Broš. 12 Din, vez. 20 Din.
Očetov greh.
Str. 127. Cirilova knjižnica, 115. zvezek. Broš. 10 Din, vez. 18 Din.
Orczy B.: Dušica.
Roman v treh delih. Iz angleščine prevedel Paulus. Prvi del. Str. 286. Cirilova knjižnica, 8. zvezek. Broš. 16 Din, vez. 30 Din. — Drugi del. Str. 389. Cirilova knjižnica, 8. zvezek. Broš. 25 Din, vez. 40 Din. — Tretji del. Str. 428. Ciril. knjižnica, 8. zvez. Broš. 32 Din, vez. 44 Din.
Orczy B.: Mož v sivi suknji.
Roman iz Napoleonove dobe. Prevedel Paulus. Str. 219. Cirilova knjižnica, 32. zvezek. Broš. 20 Din, vez. 32 Din.
Pavič Mara: Pravica in usmiljenje.
Povest. Iz hrvaščine prevedel Fr. Kolenc. Str. 97. Broš. 7 Din.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!